

RAADSINFORMATIEBRIEF

12R.00431

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 13 november 2012

Portefeuillehouder(s) : J.I.M. Duindam

Portefeuille(s) : Cultuur

Contactpersoon : C. de Heer

Tel.nr. : 06 22 66 47 07

E-mailadres : heer.c@woerden.nl

Gemeente Woerden

12R.00431

Onderwerp:

Bezuinigingen Stichting Regiobibliotheek Het Groene Hart

Kennisnemen van:

Het realiseren van de bezuinigingsopdracht van € 200.000 op de jaarlijkse subsidie ingaande 1 januari 2013

Inleiding:

De Stichting Regiobibliotheek Het Groene Hart (verder de bibliotheek) krijgt vanaf 2013 € 200.000 minder subsidie van de gemeente. Met de bibliotheek hebben wij het afgelopen jaar intensief overleg gevoerd hoe de bezuinigingen kunnen worden doorgevoerd, met zo min mogelijk gevolgen voor de kwaliteit en de toegankelijkheid van de bibliotheekvoorziening in alle vier de kernen van de gemeente Woerden. Met deze raadsinformatiebrieven informeren wij u over de invulling van de bezuinigingen. Wij willen met u in gesprek hierover.

Kernboodschap:

Wij willen de kwaliteit en de toegankelijkheid van de bibliotheekvoorziening in alle vier de kernen van de gemeente Woerden zoveel mogelijk in stand houden, en tevens de bezuinigingsopdracht van uw raad van € 200.000 realiseren. Wij hebben samen met de bibliotheek meerdere opties bekeken. Uiteindelijk hebben wij twee varianten uitgewerkt. In beide varianten wordt de bezuiniging (vrijwel) geheel gerealiseerd. In variant A staat de uitleen centraal, in variant B staan kinderen van 0 tot 12 jaar oud centraal. De bibliotheek en wij hebben een voorkeur voor variant B omdat hierin de toegankelijkheid van de bibliotheek – kwalitatief én kwantitatief – zoveel mogelijk gewaarborgd blijft, en de bezuinigingsopdracht van € 200.000 toch vrijwel geheel kan worden gehaald. Om de structurele bezuinigingen te realiseren is een eenmalige incidentele bijdrage vereist.

Variant A: uitleen centraal

In deze variant blijft in iedere kern van de gemeente Woerden een bibliotheekvoorziening in stand. De jeugdbibliotheek in de brede school Schilderskwartier sluit op 1 augustus 2013. De vestiging in Harmelen wordt – net als die in Kamerik en in Zegveld al zijn – een zogenoemd servicepunt. In de bijlage 2 onderaan de raadsinformatiebrieven lichten wij de soorten bibliotheeklocaties toe. Het dienstverleningsniveau en daarbij de full-service openingstijden in de vestiging Woerden en de drie servicepunten worden teruggebracht naar het minimumniveau van de bibliotheekcertificering.

Door het installeren van zelfservice - apparatuur en samenwerking met lokale partners en vrijwilligers, is het mogelijk het huidige aantal openingstijden (fullservice plus zelfservice) in ieder geval te behouden (zie bijlage 3 onderaan de raadsinformatiebrief.) De bibliotheek en de gemeente spannen zich samen in om vrijwilligers te behouden en nieuwe te vinden. Belangrijke partners hierbij zijn de wijk- en dorpsplatforms.

Wij beseffen dat het sluiten van de jeugdbibliotheek in de brede school Schilderskwartier voor de partners in de brede school geen goed nieuws is; echter door het sluiten van de jeugdbibliotheek kan bijna een kwart van de bezuinigingsopdracht worden gerealiseerd. Tevens was de gehele exploitatie van deze jeugdbibliotheek gebaseerd op eenmalig provinciaal geld dat inmiddels is benut.

In variant A. vervallen het basisproduct educatie, leesbevordering en mediawijsheid en het plusproduct brede school. Dat betekent dat de educatieve dienstverlening voor kinderen van 0 tot 12 jaar oud in de bibliotheekvoorzieningen en voor het onderwijs verdwijnt. De bibliotheek kan geen bijdrage leveren aan de ambities die wij hebben vastgelegd in onze Cultuur Beleidsbrief 2012-2013 (raadsinformatiebrief 12.002306 van 31 januari 2012.) Ook voldoet de bibliotheek niet meer aan de landelijke certificeringnormen als educatie c.a. vervalt: leesbevordering is een van de kerntaken van een bibliotheek.

De hoofdlocatie aan de Meulmansweg in Woerden (verder De Beuk) wordt kleiner (van 1.600 m² naar 1.063 m².) In de raadsinformatiebrief Huisvestingslasten bibliotheek Meulmansweg (12R.00132 van 17 april 2012) hebben wij u geïnformeerd hoe wij de huurprijs per m² kunnen verlagen, zodat een marktconforme prijs ontstaat. Onlangs hebben wij overeenstemming bereikt met het Stedsmuseum, Stichting Groene Hart en het toeristisch informatiepunt (TIP) om een gedeelte van De Beuk (inclusief de voormalige VVV-ruimte) te huren. De organisatie Abrona (dienstverlening aan mensen met een verstandelijke beperking) wil ook graag een gedeelte van De Beuk huren om een dagbestedingslocatie voor haar cliënten in te richten. Voor alle organisaties samen gaat het om ongeveer 300 m² van De Beuk. Een positief effect van de bezuinigingen is dat de dynamiek en levendigheid van het gebouw worden versterkt. De nieuwe partners kunnen elkaar en de bibliotheek versterken; praktisch als het gaat om bijvoorbeeld servicekosten, maar ook inhoudelijk. Het voornemen is bijvoorbeeld dat medewerkers en klanten van Abrona eenvoudige werkzaamheden in de bibliotheek gaan verrichten.

De backoffice van de bibliotheekorganisatie (formatie, werkzaamheden en m²'s) verhuist van de eerste verdieping van het voormalige gemeentehuis in Harmelen naar de begane grond. De bibliotheek bekijkt in 2013 of en hoe de backoffice anders kan worden georganiseerd en op een andere bibliotheeklocatie kan worden ondergebracht. Wij hebben de bibliotheek hierbij onze procesmanagement-expertise aangeboden.

De totale bezuiniging bij variant A is € 226.000: € 123.000 op de huisvesting en € 103.000 op personeel. De personele bezuiniging zit voornamelijk in het terugbrengen van de full-service-uren, de sluiting van de jeugdbibliotheek en het opheffen van de functie van de programmaleider jeugd en educatie.

Variant B: jeugd van nul tot twaalf jaar centraal

In variant B blijft ook in iedere kern van de gemeente Woerden een bibliotheekvoorziening in stand. De jeugdbibliotheek in de brede school Schilderskwartier sluit op 1 augustus 2013. De vestiging in Harmelen wordt – net als die in Kamerik en in Zegveld al zijn - een zogenoemd servicepunt. De hoofdvestiging De Beuk wordt kleiner.

Het grote verschil met variant A is dat bij variant B het basisproduct educatie c.a. en het plusproduct brede school (dit is niet de huidige jeugdbibliotheek) blijven bestaan. De beide producten worden uitgebreid om te voldoen aan de Cultuur Beleidsbrief.

Breder dan nu alleen in het Schilderskwartier kunnen voorschoolse instellingen en het primair onderwijs worden ondersteund met bijvoorbeeld collecties en lees- en taalactiviteiten. In de servicepunten in de kernen Harmelen, Zegveld en Kamerik komt het accent te liggen op de jeugd van nul tot twaalf jaar oud. De servicepunten houden een compacte volwassenenafdeling.

De functie van programmaleider volwassenen vervalt. Dit betekent onder andere dat de activiteiten voor inwoners van 13 jaar en ouder, tentoonstellingen, de loket- en informatiefunctie niet meer of nog slechts beperkt mogelijk zijn. De zogenoemde boekendienst aan huis en de ondersteuning van leeskringen blijven wel overeind.

De totale bezuiniging bij variant B is € 180.000: € 123.000 op de huisvesting en € 57.000 op personeel. De personele bezuiniging zit voornamelijk in het opheffen van de functie programmaleider volwassenen en de sluiting van de jeugdbibliotheek.

Kanttekeningen en financiën

Het doorvoeren van de bezuinigingen gaat uiteraard niet vanzelf. Wij spannen ons samen met de bibliotheek in de bezuiniging te realiseren. Een aantal aandachtspunten en/of risico's:

1. De speel-o-theek van Welzijn Woerden die gebruik maakt van de ruimte van de jeugdbibliotheek Schilderskwartier, moet de ruimte nu zelf huren (de gehele ruimte is voor haar te duur) of uitzien naar een andere locatie. Plaatsing in een school heeft de voorkeur omdat er opslagruimte voor buitenspeelgoed en gelegenheid voor buitenspelen moet zijn. Op dit moment betaalt de speel-o-theek geen huur. In het huidige subsidiebedrag voor de bibliotheek houden wij rekening met medegebruik van de jeugdbibliotheekruimte door de speel-o-theek.
2. De verlaging van de huidige huurprijs van De Beuk van € 196 naar plus minus € 130 is alleen mogelijk als de losse en vaste inventaris van De Beuk volledig worden afgeschreven. Om de huurprijs van plus minus € 130 per m² te realiseren moeten de kosten van de losse en vaste inventaris die door de gemeente voor gebruik van de bibliotheek zijn aangeschaft, uit de huurprijs worden gehaald en in één keer worden afgeschreven. Dit kan door de huidige boekwaarde van € 422.000 ten laste te brengen van de algemene reserve, en de losse en vaste inventaris voor het symbolische bedrag van € 1,- in eigendom over te dragen aan de bibliotheek. De bibliotheek is zo zelf verantwoordelijk voor de vervanging. Wij hebben niet meer de jaarlijkse afschrijvings- en rentekosten (in 2012: € 50.000.)
3. Om structureel te kunnen bezuinigen is een aantal eenmalige kosten noodzakelijk. Het college vindt het redelijk dat de gemeente de bibliotheek hierin tegemoet komt door het geven van een eenmalige aanvullende subsidie in 2013. Het gaat om:
 - a. Het nog een jaar bekostigen van formatie zodat de betreffende persoonsleden met pensioen kunnen gaan. Dit zogenoemde natuurlijke verloop is voor de mensen die weg moeten het plezierigst, geeft het minste onrust en is ook financieel de meest gunstige oplossing.
 - b. Verder moet er worden geïnvesteerd in zelfservice-apparatuur in Kamerik en Zegveld,
 - c. Sluit de jeugdbibliotheek in het Schilderskwartier op een natuurlijk moment – einde schooljaar 2012-2013 – en
 - d. Moet De Beuk worden aangepast. Van dit laatste punt zijn de kosten nu niet bekend.

Zie het financieel overzicht (1.2) onderaan de raadsinformatiebrief.

4. Mogelijk verlies van betalende volwassenenleden van de bibliotheek door beperking van de uren met reguliere dienstverlening, en dus inkomstenderving voor de bibliotheek. De bibliotheek acht het risico hiervan bij keuze voor variant B klein doordat in de servicepunten een compacte volwassenencollectie blijft bestaan.

5. Leegstand in gebouwen die eigendom zijn van de gemeente en/of waar de gemeente het exploitatietekort moet aanvullen door bezuinigingskeuzes, maakt de bezuiniging (op korte termijn) voor een gedeelte ongedaan. Het gaat om de eerste verdieping van het voormalige gemeentehuis in Harmelen (€ 10.000), de bibliotheekruimte in de brede school Schilderskwartier (€ 35.450) en een gedeelte van de hoofdlocatie De Beuk (€ 24.000, inclusief gas, water en licht en servicekosten.) Samen is het een bedrag van plus minus € 69.450. Dit is een risico dat de gemeente moet dragen. Op alle drie de locaties zijn er overigens reële kansen om andere huurder aan te trekken en/of het gebouw af te stoten. Voor ongeveer 85 m² van De Beuk (€ 10.000) is de kans op het vinden van een nieuwe huurder echter niet groot. Wij spannen ons in om de bibliotheekruimte van De Beuk (1.063 m²) zo in te richten dat zoveel mogelijk leegstaande vierkante meters worden verhuurd aan andere gebruikers zonder dat dit ten koste gaat van de functie van de bibliotheek.

6. Inpassen van de backoffice op termijn op een andere bibliotheeklocatie in Woerden, kan stuiten op de bezwaren van de twee andere gemeenten die de bibliotheek subsidiëren – Oudewater en Montfoort. De drie gemeenten vergoeden via de basissubsidie de huur van de 1^e verdieping van het voormalige gemeentehuis in Harmelen: Woerden betaalt 10.000 van de 14.000 euro, de twee andere gemeenten de rest.

Vervolg:

Als uw raad zich kan vinden in variant B en daarmee het realiseren van een bezuiniging van € 180.000, en het bekostigen van een aantal niet vermijdbare kosten, dan leggen wij de afspraken vast in een uitvoeringsovereenkomst met de bibliotheek voor 2013. Wij stemmen onze overeenkomst af met de twee andere gemeenten die de regiobibliotheek subsidiëren: Montfoort en Oudewater. De colleges van deze gemeenten leggen eveneens in hun bibliotheekbeleid de nadruk op de jeugd tussen nul en twaalf jaar. De incidentele kosten om variant B mogelijk te maken zullen we opnemen in de eerste bestuursrapportage van 2013.

Bijlagen:**1. FINANCIËEL OVERZICHT****1.1 Structurele bezuinigingen**

	Variant A	Variant B	
Maatregel			Toelichting
Sluiting jeugdbibliotheek Schilderskwartier	52.450	52.450	Huisvesting 35.450, formatie 17.000.
Afstoten ruimte backoffice	10.000	10.000	Huisvesting: verplaatsen van eerste verdieping naar begane grond voormalig gemeentehuis Harmelen
Sluiting kunsttuleen	10.000	10.000	Formatie
Verkleining locatie De Beuk	77.550	77.550	Huisvesting: van 1.600 m2 naar 1.063 m2
Vervallen functie programmaleider volwassenen		30.000	Formatie
Vermindering formatie door verlagen van dienstverleningsniveau en inzet zelfserviceapparatuur	46.000		Formatie
Vervallen functie programmaleider jeugd	30.000		Formatie
Totaal huisvesting	123.000	123.000	
Totaal formatie	103.000	57.000	
Totaal	226.000	180.000	

1.2 Incidentele kosten in 2013

	Variant A	Variant B	
			Toelichting
Installeren zelfserviceapparatuur Kamerik	11.500	11.500	
Installeren zelfserviceapparatuur Zegveld	11.500	11.500	
Aanpassing De Beuk	p.m.	p.m.	
Openstelling jeugdbibliotheek tot 1 augustus 2013	18.100	18.100	
Personeelskosten	p.m.	65.575	Bij A. afhankelijk van sociaal plan. Bij B is er natuurlijk verloop: drie medewerkers: januari-juni (11.923), januari-juli (10.730) en januari-april 2014 (42.920.)
Verhuizing en inpassing speel – o - theek	p.m.	p.m.	
Totaal	p.m.	p.m.	Bij A. totaal nu bekende posten: 41.100. Bij B. totaal nu bekende posten: 106.675

1.3 Nieuwe (mogelijk) structurele kosten:

	Variant A	Variant B	
			Toelichting
Huur speel – o - theek	p.m.	p.m.	
Leegstand De Beuk	10.000	10.000	Voor ongeveer 85 m2 van De Beuk (€ 10.000) is de kans op het vinden van een nieuwe huurder niet groot.

2. SOORTEN BIBLIOTHEEKLOCATIES

Grofweg zijn er twee soorten bibliotheeklocaties: een vestiging en een servicepunt.

Een vestiging biedt volgens de certificeringnormen het volgende dienstverleningsniveau:

- openingsuren minimaal 15 uur per week.
- digitale toegang tot de gehele collectie en activiteiten aanbod.
- vraagbemiddeling.
- culturele en literaire activiteiten.
- aanbod voor scholieren/instellingen en
- studiemogelijkheden.

Een servicepunt biedt beperktere mogelijkheden dan een vestiging. Een servicepunt biedt minimaal het volgende dienstverleningsniveau:

- is minimaal 4 uur per week open;
- biedt digitale toegang tot de gehele collectie en activiteiten aanbod;
- voorziet in vraagbemiddeling (zowel persoonlijk als via internet).

3. OPENINGSTIJDEN VESTIGINGEN BIBLIOTHEEK GEMEENTE WOERDEN

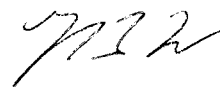
Locatie	Uren reguliere dienstverlening, huidig	Uren reguliere dienstverlening wordt	Uren zelfbediening, huidig	Uren zelfbediening wordt minimaal
Harmelen	18	4	0	14
Kamerik	10	4	0	6
Schilderskwartier	7			
Woerden	28	15	12	25
Zegveld	10	4	0	6
Totaal	73	27	12	51

De secretaris

W. Wieringa

De wnd. burgemeester

drs. J.B. Waaijer